

Аналітична записка
про основні тенденції зміни значень показників, які застосовуються для
розрахунку індексу регіонального людського розвитку.
*Департамент економічної політики та стратегічного планування
Одеської обласної державної адміністрації*

Довге та здорове життя

Середня очікувана тривалість життя при народженні, років (інтегральний показник здоров'я населення)

Середня очікувана тривалість життя при народженні – середнє число років, які проживуть новонароджені за умови, що вікові рівні смертності залишаться такими, якими вони були на рік розрахунку.

	Міські поселення та сільська місцевість			Міські поселення			Сільська місцевість		
	обидві статі	чоловіки	жінки	обидві статі	чоловіки	жінки	обидві статі	чоловіки	жінки
2013	70,4	65,9	74,7	72,0	67,5	76,1	67,6	63,3	72,1
2014	70,3	65,9	74,7	71,7	67,3	76,0	67,8	63,4	72,4
2015	70,4	65,9	74,7	71,8	67,5	75,9	67,7	63,2	72,4
2016	70,8	66,4	75,2	72,1	67,7	76,2	68,5	64,0	73,1
2017	71,1	66,6	75,5	72,1	67,8	76,3	69,1	64,4	73,9

В Одеській області середня очікувана тривалість життя при народженні у 2011 році становила у чоловіків 65,3 року, у жінок – 74,1 року. Різниця між очікуваною тривалістю життя чоловіків та жінок для розвинутих країн – 7 років, для нашої області – від 8,74 до 8,91 років.

За минулі роки (з 2011 до 2017 року) середня очікувана тривалість життя підвищилась до 71,09 року (обидві статі), зокрема, для чоловіків вона становить 66,6 років та для жінок – 75,5 років.

На показники середньої очікуваної тривалості життя суттєво впливають соціально-економічні, біологічні, екологічні фактори, якість життя, стан охорони здоров'я щодо збереження і покращення здоров'я населення.

Основне зростання показників середньої очікуваної тривалості життя у 2012-2016 роках було пов'язане з позитивною динамікою смертності від хвороб системи кровообігу, від зовнішніх причин та від хвороб органів дихання.

Для підвищення тривалості життя необхідно проведення кардинальної реформи охорони здоров'я і введення системи державного медичного страхування, реформування пенсійного забезпечення.

Загальний коефіцієнт приросту (скорочення) чисельності населення, на 1000 осіб наявного населення у 2017 році –1,4 проміле.

Аналіз демографічної ситуації Одеської області за 2013-2017 роки (табл) свідчить про негативні тенденції щодо скорочення чисельності наявного населення. Протягом 2013-2017 років спостерігається щорічне скорочення наявного населення. Загальний приріст (скорочення) населення відповідно до попереднього року коливався від +1,3 тис. осіб у 2013 році до -6,2 тис. осіб у 2015 році. У 2017 році зафіксоване скорочення відповідно до 2016 року у кількості 3,4 тис. осіб.

Показники	2013	2014	2015	2016	2017
Чисельність наявного населення (тис. осіб)	2396,5	2396,4	2390,3	2386,5	2383,1
Середньорічна чисельність наявного населення	2385,4	2385,4	2379,2	2375,5	2372,0
Природне скорочення населення (тис. осіб)	4,4	4,7	7,1	7,2	8,2
Кількість народжених (осіб)	29,1	29,5	27,4	26,4	25,2
Кількість померлих (осіб)	33,5	34,2	34,6	33,6	33,4
Міграційний приріст населення (осіб)	5,8	4,6	0,99	3,4	4,7
Загальний приріст (скорочення) населення (тис. осіб)	1,3	-0,1	-6,2	-3,8	-3,4
Коефіцієнт загального приросту (скорочення) населення (на 1000 осіб) у середньому по Одеській області	0,5	0	-2,5	-1,6	-1,4
Загальний коефіцієнт приросту (скорочення) чисельності населення, на 1000 осіб населення, проміле у середньому по Україні	-2,8	-3,4	-3,4	-4,0	-3,5
Зменшення (-), збільшення (+) до попереднього року, (п. п.)	x	-0,5	2,5	0,9	0,2
Збільшення (зменшення) відповідно до середньо українського показника, (п. п.)	3,3	3,4	0,9	2,4	2,1

На даний показник вплинули як обсяг природного скорочення населення (перевищення кількості померлих над кількістю народжених) – з 4,4 тис. осіб у 2013 році до 8,2 осіб у 2017 році; так і міграційний приріст населення.

Аналіз показників народжуваності та смертності, показав, що протягом 2013-2014 років кількість народжених відповідно до попереднього року зростає і становить 29,5 тис. осіб у 2014 році, але починаючи з 2015 року вона поступово зменшується. У 2017 році кількість народжених становила 25,2 тис. осіб, що менше відповідно до 2016 року на 1,2 тис. осіб або на 4,6%.

Кількість померлих протягом 2013-2015 років поступово збільшувалась з 33,5 тис. осіб у 2013 році до 34,5 тис. осіб у 2015 році. Але, починаючи з 2016 року, спостерігається зменшення показників смертності. У 2017 році зазначений показник становив 33,4 тис. осіб, що менше 2016 року на 209 осіб або на 0,6%.

Протягом 2013-2015 років міграційний приріст населення поступово зменшувався з 5,8 тис. осіб у 2013 році до 0,99 тис. осіб у 2015 році. Починаючи з 2016 року зафіксовано позитивне міграційне сальдо.

Коефіцієнт загального приросту (скорочення) населення (на 1000 осіб) протягом 2013-2017 років коливався від 0,5‰ у 2013 році до -2,5‰ у 2015 році.

Починаючи з 2016 року спостерігається покращення даного показника. У 2017 році він зменшився відповідно 2016 року на 0,2 п. п. і становив - 1,4%.

Збільшення народжуваності – один з чинників поліпшення демографічної ситуації. Стимулом цього повинні стати значна допомога при народженні дитини, наявність дошкільних установ, зниження дитячої смертності, підвищення медичного обслуговування, забезпечення житлом молодих і багатодітних сімей.

Коефіцієнт смертності від навмисного самоушкодження, на 100 тис. осіб наявного населення, просантиміле (вплив на психічне здоров'я населення соціальної нестабільності та напруженості у суспільстві)

Спостерігається тенденція щорічного зменшення показника з 24,4‰ у 2013 році до 20,2‰ у 2017 році.

Добробут та гідні умови праці

Обсяг видатків місцевих бюджетів (з урахуванням міжбюджетних трансфертів) на одну особу в Одеській області стабільно зростає та становить: 2013 – 3083,9 грн., 2014 – 3227,9 грн., 2015 – 3977,4 грн., 2016 – 4892,1 грн., 2017 – 6854,0 грн. Порівняно з 2016 роком відбулося збільшення на 1963,9 грн., темп росту склав 140,1%.

Аналізуючи причини зростання показника обсягу видатків місцевих бюджетів (з урахуванням міжбюджетних трансфертів) на одну особу в Одеській області, можемо виділити наступні:

1. Кількість наявного населення (тис. осіб)

	2013 рік	2014 рік	2015 рік	2016 рік	2017 рік
	2 396,30	2 396,40	2 390,30	2 386,50	2 383,70
відхилення		0,10	-6,10	-3,80	-2,80
темп росту		100,0	99,7	99,8	99,9

2. Обсяг місцевих бюджетів в цілому за рік (млн. грн)

	2013 рік	2014 рік	2015 рік	2016 рік	2017 рік
	5 209,60	5 607,40	6 939,80	9 636,90	12 715,80
відхилення		397,80	1 332,40	2 697,10	3 078,90
темп росту		107,6	123,8	138,9	131,9

3. Середня заробітна плата по області - за даними ГУ статистики України (грн.)

	2013 рік	2014 рік	2015 рік	2016 рік	2017 рік
	2 959,75	3 140,25	3 910,30	4 825,40	6 540,60
відхилення		180,50	770,05	915,10	1 715,20
темп росту		106,1	124,5	123,4	135,5

4. Рівень мінімальної заробітної плати - згідно законодавства (грн.)

	2013 рік	2014 рік	2015 рік	2016 рік	2017 рік
	1 152,90	1 218,00	1 271,30	1 438,50	3 200,00
відхилення		65,10	53,30	167,20	1 761,50
темп росту		105,6	104,4	113,2	222,5

Постійне збільшення рівня заробітної плати, збільшення обсягу місцевих бюджетів та зменшення кількості наявного населення призвели до стабільного збільшення обсягу видатків місцевих бюджетів (з урахуванням міжбюджетних трансфертів) на одну особу.

Розпорядженням голови обласної державної адміністрації від 27.04.2017 №357/А-2017 утворено комісію з питань дотримання законодавства про працю щодо легалізації зайнятості населення та забезпечення виплати заробітної плати.

У 2017 році комісією проведено 7 засідань, на які запрошувались представники підприємств, що мають заборгованість по заробітній платі. Суб'єктам господарювання надаються рекомендації та в межах компетенції допомога щодо заходів зі зменшення заборгованості. Налагоджена плідна співпраця з питань легалізації зайнятості населення та легалізації виплати заробітної плати обласною державною адміністрацією, районними державними адміністраціями, Головним управлінням Держпраці в Одеській області та Головним управлінням ДФС в Одеській області. Ініційовано перевірки 255 суб'єктів господарювання, що порушують законодавство про працю в частині використання робітників без офіційного оформлення, за результатами яких застосовано фінансові санкції на 4,8 млн.грн, а також встановлено 2084 працівники без офіційного працевлаштування (під час перевірок оформлено 1291 працівник). Під час проведення перевірок встановлено виплату заробітної плати в «конвертах» на загальну суму 2,1 млн. грн., в результаті чого донараховано 1,1 млн. грн. податків та зборів.

Серед негативних факторів можна відмітити низький рівень офіційного працевлаштування активного працездатного населення. Це питання постійно розглядається на засіданнях колегій та апаратних нарадах. В минулому році було розроблено методичні матеріали, щодо залучення самозайнятих осіб до сплати податків і зборів та направлені всім міськвиконкомам, райдержадміністраціям та ОТГ для використання в роботі.

Виплата заробітної плати нижче мінімального рівня також суттєво впливає на зменшення надходжень податків. За даними Головного управління Пенсійного фонду в Одеській області за квітень 2018 року налічується 36,0 тис. осіб, які отримують зарплату нижче мінімального рівня із них 7,0 тис. осіб, за умови відпрацювання повного місяця та за виключенням осіб, які працювали неповний робочий час, за сумісництвом, за цивільно-правовими угодами. Найбільша кількість працюючих осіб, які отримують заробітну плату менше мінімального розміру у галузях: сільське господарство – 951 особа оптова та роздрібна торгівля – 533 особи, транспорт та складське господарство – 354 особи, виробництво не харчових продуктів - 595 осіб).

Відношення середньої заробітної плати до мінімальної – 2,04 раза

В Одеській області з 2013 року співвідношення між середньою та мінімальною заробітними платами мало тенденцію до збільшення: 2013 рік - 2,56 раза, 2014 рік – 2,57, 2015 рік – 3,07.

Максимальне значення - 3,34 було досягнуто в 2016 році.

У 2017 році, внаслідок збільшення з 1 січня розміру мінімальної заробітної плати до 3200 грн., зазначений показник зменшився до 2,04.

У 2013 році за співвідношенням між середньою та мінімальною заробітними платами Одеська область займала 9 місце серед регіонів України, у 2014 році – 10 місце, у 2015-2016 роках – 7 місце, у 2017 році - 8 місце.

За галузями економіки у 2017 році по області відношення середньої заробітної плати штатного працівника до мінімальної мало найбільші значення у промисловості – 2,04; транспорті – 2,98; фінансовій та страховій діяльності – 3,2. Найменше значення – 1,39 спостерігалось у галузі «сільське господарство, лісове та рибне господарство».

Питання дотримання підприємствами законодавства про працю, належного оформлення працівників, підвищення рівня заробітної плати розглядається в обласній державній адміністрації на засіданнях комісії з питань дотримання законодавства про працю щодо легалізації зайнятості населення та забезпечення виплати заробітної плати.

28 березня та 31 травня 2018 року проведені засідання комісії з розгляду основних тенденцій щодо стану погашення заборгованості із виплати заробітної плати по області за участю керівництва Пенсійного фонду України, керівників підприємств-боржників з виплати заробітної плати

26 червня та 31 липня 2018 року проведені засідання комісії з питань дотримання законодавства про працю щодо легалізації зайнятості населення та забезпечення виплати заробітної плати, на якому розглядалися виконання протокольних доручень, наданих на попередніх засіданнях, підприємствами-боржниками з виплати заробітної плати, зокрема ДП «Ренійський морський торговельний порт».

Відповідні комісії з питань дотримання законодавства про працю щодо легалізації зайнятості населення та забезпечення виплати заробітної плати утворені у всіх районах області.

Робочими групами у районах області з початку 2018 року проведено 77 засідань з керівниками 501 підприємства.

За результатами роботи комісії здійснено аналіз рівня середньої заробітної плати в районах області у розрізі галузей економіки, визначені підприємства, рівень заробітної плати на яких менше мінімального, встановленого законодавством, та організовано відповідну роботу з керівниками таких підприємств. Відповідно до проведеного аналізу визначений перелік підприємств області з низьким рівнем середньої заробітної плати відповідно до середньогалузевого, зокрема з середньообліковою чисельністю працівників більше 300 осіб та середньою заробітною платою менше 4000 грн.

У липні 2018 року проведені зустрічі заступника голови обласної державної адміністрації з представниками зазначених підприємств області.

Предметом обговорення були спільні дії обласної державної адміністрації та підприємств, спрямовані на удосконалення економічних, виробничих, соціальних, трудових відносин з метою підвищення рівня державних соціальних гарантій на підприємствах.

Крім того, обласна державна адміністрація висловила пропозицію скласти Меморандуми про співробітництво, спрямоване на підвищення рівня середньої заробітної плати в регіоні, з керівниками 20 підприємств області, сукупна

кількість працюючих на яких більше 18 тис. осіб, рівень середньої заробітної плати від 2630,4 грн. до 4076,5 грн.

За результатами зустрічей всіма підприємствами отримані проекти Меморандумів з рекомендацією підвищення заробітної плати не менше ніж на 700-1000 грн. (щомісяця) до грудня поточного року.

На даний час підписані Меморандуми із двома підприємствами.

15 серпня 2018 року заступником голови обласної державної адміністрації проведена робоча нарада за участю представників Головного управління Державної міграційної служби в Одеській області, Одеського обласного центру зайнятості з представником найбільшого промтоварного ринку на території області (ТОВ «Промтоварний ринок» – 7км).

Під час зустрічі обговорювалися можливі шляхи вирішення питання щодо офіційного працевлаштування іноземних громадян, працюючих на території ринку.

За результатами наради розроблено макет листівки з питань легалізації працевлаштування та виплати заробітної плати для розповсюдження серед іноземних громадян та осіб без громадянства, які працюють на території ринку «7 км» та інших ринках Одеського регіону, макет біл-борда для розташування на території ринку, опрацьовується план спільних заходів щодо легалізації іноземних громадян та осіб без громадянства в Одеському регіоні на 2018-2020 роки.

Рівень працевлаштування зареєстрованих безробітних, відсотків до кількості громадян, які мали статус безробітного протягом року

Рівень працевлаштування, зареєстрованих безробітних у Одеській обласній службі зайнятості, протягом останніх п'яти років постійно змінювався, протягом 2013-2014 він зменшувався з 45,1% до 42,1%, а протягом останніх трьох років він поступово збільшувався з 38,1% - у 2015 до 40,5% - 2017. Одеська область за цим показником займає 4-5 місце серед регіонів України.

На динаміку зміни рівня працевлаштування зареєстрованих безробітних безумовно вплинули стан та тенденції розвитку вітчизняного та регіонального ринків праці, які залежать від соціально-економічного розвитку країни.

Посилення кризових явищ в економіці держави у 2014 -2015 роках, обумовлених анексією АР Крим та військовими діями на Сході України, вплинуло і на сферу зайнятості регіону. Для ринку праці Одеської області у 2013-2017 роках стало характерним зменшення зайнятості населення віком 15-70 років за методологією Міжнародної організації праці (далі – МОП) в абсолютному та відносному значенні, а також відповідне збільшення безробіття.

Рівень зайнятості населення від всього населення віком 15-70 років протягом 2014-2017 років коливався від 57,3 відсотка у 2015 році до 56,7 відсотка у 2014 та 2016 роках. Протягом 2014-2016 років обласний показник перевищував середньоукраїнський, у 2017 році - дорівнював середньоукраїнському (56,1 відсотка).

Рівень безробіття від економічно активного населення віком 15-70 років у 2014-2017 роках поступово збільшувався і становив 7,1 відсотка у 2017 році, проте він стабільно є одним з найнижчих по Україні.

Протягом 2013-2017 років служба зайнятості працювала над удосконаленням надання послуг клієнтам служби. З цією метою розпочато процес модернізації, комплексних перетворень: змінюються підходи до надання послуг, освоюються нові технології, впроваджуються нові сервіси, такі як електронна черга для шукачів роботи, електронний зв'язок з роботодавцями, відеореєструє, відеовакансія, онлайн-співбесіда, комунікація через соціальні мережі, вибудовується ефективна модель взаємодії з соціальними партнерами та громадськістю. Це дало можливість досягнути позитивних зрушень по основних напрямках діяльності.

Так, протягом 2013-2017 років спостерігалася стала динаміка щодо зменшення кількості зареєстрованих безробітних, які користувались послугами служби зайнятості з 53,5 тис. осіб у 2013 до 41,0 тис. осіб у 2017 році, та рівня зареєстрованого безробіття від чисельності населення працездатного віку на фіксованому ринку праці. Рівень зареєстрованого безробіття коливався відповідно з 1,2 до 1,0 відсотка.

Поступово зростала кількість осіб працевлаштованих до набуття статусу безробітного - близько 6,0 тис. щорічно. Їх частка в загальній кількості працевлаштованих збільшилася: якщо у 2013 році це був кожен п'ятий, то у 2017 – кожен третій.

За останні п'ять років за сприянням Одеської обласної служби зайнятості забезпечено роботою майже 126,2 тис. осіб (в середньому 25,2 тис. осіб), з них 98 тис. безробітних.

Одним із факторів, який впливає на рівень працевлаштування безробітних є невідповідність попиту на робочу силу її пропозиції у професійно-кваліфікаційному розрізі та недостатній рівень кваліфікації осіб, які шукають роботу (хронічно існує попит на висококваліфіковані інженерні та робочі кадри для виробничої сфери на тлі надлишку у декілька разів юристів, економістів, менеджерів тощо); наявність молодіжного безробіття (28,8 відсотка від кількості зареєстрованих безробітних молодь віком до 35 років); недосконалість соціально-трудова відносин та «тіньова» зайнятість; низький рівень доходів населення та мотивації до праці; міждержавна міграція робочої сили (щорічно зростають обсяги українських трудових мігрантів працездатного віку, які працюють по трудовим контрактам у іноземних роботодавців).

Надані пропозиції до проекту Програми зайнятості Одеської області на 2018-2020 роки, в рамках якої, пріоритетними напрямками діяльності Одеської обласної служби зайнятості визначено:

- задоволення потреб клієнтів служби зайнятості шляхом індивідуального підходу до кожного шукача та роботодавця з метою зменшення дисбалансу між попитом та пропозицією робочої сили на ринку праці та підвищення рівня зайнятості;

- здійснення системної профорієнтаційної роботи з учнівською молоддю, спрямованої на підвищення престижу робітничих професій та формування мотивації до свідомого вибору професійної діяльності;

- проведення профілювання безробітних для попередження ризиків довготривалого безробіття та запровадження соціального супроводу за підходом кейс-менеджменті;

- оптимізація напрямів професійного навчання безробітних з урахуванням конкретного замовлення роботодавців та за професіями, що передбачають в подальшому самозайнятість або підприємництво, особливо мешканців сільської місцевості з урахуванням обмежених можливостей працевлаштування на вільні та новостворені робочі місця на селі.

Для покращення ситуації у сфері зайнятості необхідно прискорити прийняття проекту Закону України «Про активізацію пошуку роботи безробітних та шукачів роботи», що дасть змогу забезпечити більш гнучке регулювання ринку праці, підвищить зацікавленість роботодавців та безробітних у послугах державної служби зайнятості, принципово змінить підходи її роботи по відношенню до шукачів роботи, дозволить підвищити рівень працевлаштування безробітних та посилить соціальний діалог у процесі регулювання ринку праці.

Освіта

Чистий показник охоплення дошкільними навчальними закладами дітей віком три - п'ять років у 2013- 2017 роках збільшився з 69,4% до 70,4% до загальної кількості дітей такого віку

У регіоні простежується позитивна тенденція у динаміці рейтингових показників регіону у сфері дошкільної освіти.

За поточний рік відсоток охоплення дітей віком від 3 до 5 років закладами дошкільної освіти виріс на 4,0%. Крім закладів дошкільної освіти в області створені умови для надання дітям інших форм дошкільної освіти. Так, 3% дітей віком від 3 до 5 років отримують освіту в групах короткотривалого перебування при закладах загальної середньої та позашкільної освіти, ще 6,0% дітей, які з різних причин не можуть відвідувати заклади дошкільної освіти охоплені соціально-педагогічним патронатом.

Таким чином охоплення дітей віком від 3 до 5 (6) років різними формами дошкільної освіти становить 91,0%, що вище, ніж за аналогічний період 2017 року (90% станом на 01.08.2017).

Для забезпечення обов'язковою дошкільною освітою дітей старшого дошкільного віку створені умови для кожної дитини 5-річного віку (працюють 159 груп короткотривалого перебування при закладах загальної середньої та позашкільної освіти, організовано роботу соціально-педагогічного патронату). Охоплення дітей старшого дошкільного віку різними формами дошкільної освіти складає 100%.

Позитивній динаміці показників соціально-економічного розвитку регіону у сфері дошкільної освіти сприяє розвиток мережі закладів дошкільної освіти різних типів та форм власності.

В області здійснюється реалізація плану дій на 2017-2019 роки поетапного створення додаткових місць у закладах освіти для дітей дошкільного віку, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 06.12.2017 №871-р та стратегічного плану розвитку Одеської області у 2018 році.

Департаментом освіти і науки облдержадміністрації спільно з місцевими органами виконавчої влади складено план заходів щодо розвитку мережі дошкільних навчальних закладів шляхом: будівництва нових та відкриття закладів дошкільної освіти у пристосованих приміщеннях, створення навчально-виховних

комплексів «заклад загальної середньої освіти - заклад дошкільної освіти», відновлення діяльності не функціонуючих закладів та груп.

Крім того, стимулюється приватна ініціатива - розвивається мережа закладів дошкільної освіти приватної форми власності. Так, за поточний рік видано ліцензії на провадження освітньої діяльності за рівнем дошкільної освіти 4 закладам дошкільної освіти приватної форми власності.

Таким чином, протягом 2017 - 2018 років в області створено 2050 додаткових місць, що дозволило значно скоротити чергу на влаштування дітей до закладів дошкільної освіти, яка наразі становить 2964 дитини віком від 3 до 5 років.

Робота з розвитку мережі закладів дошкільної освіти продовжується, і є одним із пріоритетних напрямів діяльності обласної державної адміністрації на 2018-2019 роки.

Кількість випускників вищих навчальних закладів I - IV рівня акредитації, становила у 2013-2017 роках відповідно - 2,2%, 2,1%, 2,0%, 1,8% та 2,1% до загальної кількості населення у віці 25 - 70 років. Показник демонструє рівень освітньо-кваліфікаційної підготовки дорослого населення серед регіонів, де Одеська область знаходиться у першій чверті, а у 2017 році – зайняла 3 позицію, випередивши Львівську область.

В Одеській області функціонують 60 закладів вищої освіти, із них: 22 заклади вищої освіти (III-IV рівня акредитації) та 38 закладів вищої освіти (I-II рівня акредитації).

Проаналізувавши кількість випускників, слід зазначити, що у період з 2013 року по 2016 рік зазначений показник мав тенденцію до зменшення. Разом з цим, у 2017 році показник збільшився та становив 2,1, що обумовлено рядом факторів. Зокрема, розширення доступу до отримання вищої освіти, досягнення рівня, відповідного світовим стандартам, що сприяє найбільш повному задоволенню освітніх потреб громадян, покращенням профорієнтаційної роботи тощо. Так, за сприянням обласної державної адміністрації та за участі регіональних центрів зайнятості проводяться «ярмарки вакансій», «круглі столи», виставки та презентації роботи закладів вищої освіти. Упродовж березня-травня у закладах вищої освіти організуються дні відкритих дверей для випускників закладів загальної середньої та професійної (професійно-технічної) освіти.

Слід зазначити, що відповідно до чинного законодавства при вступі до закладу вищої освіти враховуються бали, які отримали абітурієнти за результатами зовнішнього незалежного оцінювання. З метою покращення зазначеного показника обласною державною адміністрацією впроваджено проект Ве Smart для безкоштовної онлайн-підготовки вступників до зовнішнього незалежного оцінювання.

Крім цього, в області розроблено концепцію розвитку освіти регіону «12 кроків назустріч сучасній освіті», якою передбачено покращення якості та підвищення доступності до вищої освіти.

В області впроваджено проект «Нове покоління учителів для НУШ», який отримав статус Всеукраїнського експерименту з розробки нових програм підготовки майбутніх вчителів України. У рамках реалізації проекту здійснено підготовку 250 студентів, які розпочнуть працювати з 01 вересня 2018 року.